

AKP'NİN PİLİ BİTTİ

YÜZDE 3.2'YE ÇEKİLEN BÜYÜME HEDEFİ DE TUTMAYACAK

- AKP'nin, öngörü eksikliği ve “dostlar alışverişte görsün” anlayışı ile hazırlayıp yılın başında açıklanan makro hedefler tümünden şaştı.
- Dış kaynak girişinin yavaşlaması ve iç talebin daralması ile Türkiye ekonomisi frene basarken, “**yumuşak iniş**” senaryosu ile bu süreci kendi iradesi ve kontrolünde programlı bir gelişme gibi göstermeye çalışan AKP, bu yıl büyüme hedefini yüzde 4'e düşürmüştü.
- AKP, büyümenin bağımlı olduğu dış sermaye girişi ve tüketimdeki yavaşlamanın ve ekonomideki daralmanın boyutunu öngöremedi, ilk yarıda yüzde 3.1'de kalan büyümede ikinci yarıda da umut yok.
- Bugün 2013-2015 Orta Vadeli Programı'nı açıklayan AKP, 2012 büyüme hedefini yüzde 3.2'ye revize etti.
- Yine bugün TÜİK'in açıkladığı verilere göre ise bu yıl giderek yavaşlayan sanayi üretimi 2009 krizinden bu yana ilk olmak üzere Ağustos'ta yüzde 1.5'le düşüşe geçti. Üretim, istihdam ve ihracattaki payı dolayısıyla ekonomide önemli ağırlığa sahip temel sektörlerde ciddi kan kayıpları yaşandı.
- GSYH büyüme oranının en önemli öncü göstergesi olan sanayi üretiminde başlayan düşüş eğilimi de gösteriyor ki yeni **OVP'de yüzde 3.2'ye düşürülen büyüme hedefi de tutmayacak.**
- Üretim, tüketim ve yatırımlar hızla gerilerken, hükümet esrarengiz “altın ihracatı” kalemiyle şişirme yoluyla elde edilen sözde “net ihracat” sayesinde milli geliri birkaç puan artmış gösterecek. Gerçekte ise 2012 Türkiye ekonomisinde küçülme yılı olacak.
- Başlangıçta 21.1 milyar lira olarak belirlenen 2012 bütçe açığı yeni OVP'de 33.5 milyar liraya revize edildi. Ancak vergi gelirlerinde devam eden düşüş nedeniyle yıllık açığın bu düzeyi aşması büyük olasılık..
- Başlangıçta yüzde 5.2 olarak öngörülen TÜFE bazında 2012 enflasyon hedefi de yüzde 7.4'e revize edildi. Ancak son dönemde temel ürünlere art arda yapılan insafsız zamların zincirleme etkisiyle enflasyon çift haneli düzeylerde gerçekleşmeye aday. Diğer makro hedeflerde de benzer bir tablo var.
- 2013 için öngörülen makro ekonomik hedefler de düzelme, büyüme yönünde hiçbir umut ışığı içermiyor. **AKP'nin ekonomide ülkeyi düzlüğe çıkarma, büyütme, kalkındırma yönünde hiçbir iddiası yok.**

AKP'nin, öngörü eksikliği ve “dostlar alışverişte görsün” anlayışı ile hazırlayıp yılın başında açıkladığı makro hedefler tümünden şaştı.

AKP'nin ekonomi modeli, “tatlı kar” ortamının çektiği yoğun “sıcak para” ve borçla tüketime özendirilen halkın harcama artışı sayesinde ülkeye yaşatılan sanal bir büyüme ve ödünç refaha dayanıyordu. Bu sayede AKP, iktidarı boyunca, hiçbir köklü reform ve

yapısal iyileştirme çabasına girmeden ekonomiyi bu araçlarla kolayca "idare etti". 2012'de ortaya çıkan tablo ise AKP'nin bu yönetim anlayışının iflas belgesi niteliğinde...

Geçen yılın sonlarından itibaren dış kaynak girişinin yavaşlaması ve iç talebin hızla daralması ile Türkiye ekonomisi frene basınca, zaten "sürdürülemez" nitelikteki bu modelde artık deniz bitti. "**Yumuşak iniş**" senaryosu ile ekonomideki bu gidişi kendi iradesi ve kontrolünde programlı bir gelişme gibi göstermeye çalışan AKP, 2012-2014 Orta Vadeli Programı (OVP) kapsamında 2012 büyüme hedefini yüzde 4'e çekmiş, bu yıl için düşük profilli bir hedefler çerçevesi ortaya koymuştu. Yılın başından bu yana kaydedilen makro ekonomik gelişmeler ise ekonomide bu yılki gidişatın yumuşak iniş değil "**sert düşüş**" olduğunu ortaya koyuyor.

Yeni OVP acziyetin itirafı gibi

Bütçe ve Mali Kontrol Yasası uyarınca hükümetlerin her makro ekonomik hedefler ve bunlara ulaşılacak araçları içeren 3 yıllık OVP açıklaması gerekiyor. Başbakan Yardımcısı Ali Babacan'ın bugün açıkladığı 2013-2015 dönemine ilişkin yeni OVP de hükümetin ekonomideki kötü yönetim ve acizliğinin adeta itirafı gibi... Yeni OVP'de daha önce "yumuşak iniş"e uygun olarak yüzde 4 oranında belirlenen 2012 büyüme hedefi, yüzde 3.2'ye revize edildi. Bu revizyon, gerçekte hükümetin "**Yanılmışım, iniş sandığım kadar yumuşak olmadı**" demesidir.

Üstelik revize hedef de gerçek durumu değil, sadece hükümetin, büyümenin bunun altında kalmaması temennisi niteliğinde...

Yılın tümündeki büyüme performansının, daha doğrusu ekonomideki inişin boyutunun ne olacağını yılın sonunda göreceğiz. Ancak bu soruya yanıt niteliğinde bir haber bugün sanayi cephesinden geldi.

Sanayi tepe takla

TÜİK'in bugün açıkladığı sanayi üretim verileri uzun süredir patinaj yapan ekonomide yeni bir kırılma noktasını ortaya koydu. Ekonomide yavaşlama sürecinde geçen yılın sonlarından itibaren hız kesen sanayi üretimi, bu yıl ağustos itibariyle düşüşe geçti. Böylece **sanayi üretimi 32 ayın ardından ağustosta yüzde 1.5'le düşüş gösterdi.** Sanayi üretiminde temmuz ayına göre ise yüzde 11.4 oranında bir düşüş yaşandı. Geçen yılın aynı ayına göre özellikle sanayinin belkemiği konumundaki imalat sanayiinde üretim yüzde 2.6 geriledi.

Üretim, istihdam ve ihracattaki payı dolayısıyla ekonomide önemli ağırlığa sahip temel sektörlerde ciddi kan kayıpları yaşandı. İmalat sanayii alt sektörleri içinde en hızlı üretim düşüşleri yüzde 22.5'le mobilya ve yüzde 22.4'le motorlu taşıtlarda gerçekleşti. Makine sektörü yüzde 17.2, deri yüzde 14.6, elektrikli teçhizatlar yüzde 11.8, diğer metalik olmayan mineraller yüzde 10.1, kauçuk ve plastik yüzde 10, tütün yüzde 9.4, kayıtlı medyanın basım ve çoğaltımı yüzde 8.1'le en hızlı kan kaybı yaşanan sektörler arasında yer aldı. Ayrıca fabrikasyon metal ürünlerinde yüzde 6.7, kimyada yüzde 1.9, gıda yüzde 1.7, kağıt ile giyimde yüzde 1.6 oranında üretim düşüşleri yaşandı.

Sanayi üretiminde değişim(%)

	2009	2010	2011	2012
Ocak	-21,5	12,8	19,2	1,5
Şubat	-24,0	17,6	14,0	4,4
Mart	-21,5	21,4	10,6	2,6
Nisan	-18,8	16,9	8,9	1,5
Mayıs	-17,1	14,9	8,2	5,9
Haziran	-9,9	10,0	7,0	3,0
Temmuz	-8,9	8,8	7,0	3,3
Ağustos	-6,5	10,8	3,8	-1,5
Eylül	-9,6	10,4	12,1	
Ekim	6,2	9,9	7,5	
Kasım	-3,0	9,4	8,5	
Aralık	23,9	16,7	3,7	

Revize büyüme hedefi de tutmayacak

Büyüme oranının en önemli öncü göstergesi olan sanayi üretim artışı ilk sekiz ay itibariyle yüzde 2.6'da kaldı. Geçen yıl ocak-ağustos döneminde bu oran yüzde 9.6 olarak gerçekleşmişti.

2011 yılında kaydedilen yüzde 8.5'lik büyümenin ardından bu yıl "yumuşak iniş" senaryosuyla büyüme hedefi başlangıçta yüzde 4 olarak öngörülmüştü. Bugün açıklanan 2013-2015 OVP kapsamında bu hedef yüzde 3.2'ye revize edildi.

GSYH büyüme oranının en önemli öncü göstergesi olan sanayi üretiminde bu yıl ilk yedi aydaki yavaşlama ve ardından ağustosta başlayan düşüş süreci de dikkate alınırca OVP'de yüzde 3.2'ye düşürülen büyüme hedefinin bile tutması güçleşti.

Üretim, tüketim ve yatırımlar hızla gerilerken, hükümet esrarengiz "altın ihracatı" kalemiyle şişirme yoluyla elde edilen sözde "net ihracat" sayesinde milli geliri birkaç puan artmış gösterecek. **Gerçekte ise 2012 Türkiye ekonomisinde küçülme yılı olacak.**

AKP'nin bütçe ve enflasyon hedefleri de ıskaladı

Bu yıl başlangıçta 21.1 milyar lira olarak öngörülen 2012 bütçe açığı yeni OVP'de 33.5 milyar liraya revize edildi. Ancak bütçe gelirlerinin büyük bölümü dolaylı vergilere dayanıyor, halk tüketimde frene basma eğilimini sürdürdüğü için de bu vergilerde düşüşü eğilimi yaşanıyor. Buna karşılık hükümet, tasarruf edecek fazla alanı olmamasına rağmen, bir de Suriyeli muhaliflere destek amacıyla fuzuli para harcıyor. Bütçedeki eğilim dikkate alındığında yılın tümünde açığın revize hedefi de aşabileceği görülüyor.

Başlangıçta yüzde 5.2 olarak öngörülen TÜFE bazında 2012 enflasyon hedefi de yeni OVP'de yüzde 7.4'e revize edildi. Ancak son dönemde temel ürünlere art arda yapılan insafsız zamların zincirleme etkisiyle enflasyon çift haneli düzeylerde gerçekleşmeye aday. Diğer makro hedeflerde de benzer bir tablo var.

Tüketimde sert biçimde frene basılması ve ithalatın düşmesine rağmen bu yıl GSYH'nin yüzde 7.3'ü oranında bir cari açık bekleniyor. Büyümenin yavaşladığı bir süreçte bu oran yüksek bir düzeyi ifade ediyor. Geçmişte tüketim ve ithalat yoluyla elde edilen büyümenin bedeli dev cari açık olurken, şimdi ekonomi durma noktasına doğru giderken de cari açığın milli gelire oranı yüksek düzeyini koruyor.

AKP'nin 2013 için umudu da iddiası da yok

2013-2015 OVP kapsamında 2013 için öngörülen makro ekonomik hedefler de ekonomide düzelmeye, büyüme, kalkınma yönünde umut ışığı içermiyor. Ekonomide bu yılki daralmanın telafisi için 2013'te yüksek oranlı bir büyüme hedeflemesi beklenirken, hükümet korkak ve çekingen biçimde hedefi sadece yüzde 4 olarak belirledi.

Buna göre AKP'nin ekonomide ülkeyi düzlüğe çıkarma, büyütme, kalkındırma yönünde hiçbir iddiası yok!

Oysa Türkiye'nin potansiyelini kullanarak gelişmiş ülkeleri yakalayabilmesi için 10 yıllık bir dönemde yıllık ortalama yüzde 6.5-7 oranında büyümesi gerekiyor.

Hükümetin açıkladığı makro ekonomik hedefleri 2013'ün ekonomide 2012'den de kötü olacağını, bu yılı aratacağını gösteriyor.

Yurttaşların da iş dünyasının da 2013'te kendisini en olumsuz koşullara hazırlaması, hesaplarını iyi yapması gerekiyor.

Makro ekonomik hedefler

	2012-2014 OVP		2013-2015 OVP	
	2012	2013	2012	2013
GSYH Büyüme oranı (%)	4,0	5,0	3,2	4,0
GSYH (Milyar TL)	1.426	1.572	1.435	1.571
Kişi başına milli gelir (\$)	10.973	11.716	10.673	11.318
TÜFE (Yıllık; %)	5,2	5,0	7,4	5,3
İhracat (Milyar \$)	148,5	165,7	149,5	158,0
İthalat (Milyar \$)	248,7	272,5	239,5	253,0
Dış Ticaret dengesi (Milyar \$)	-100,2	-106,8	-90,0	-95,0
Cari açık (Milyar \$)	-65,4	-67,0	-58,7	-60,3
Cari açık/GSYH(%)	-8,0	-7,5	-7,3	-7,1
Turizm geliri (Milyar \$)	26,0	29,0	23,5	25,4
İşsizlik oranı (%)	10,4	10,2	9,0	8,9
BÜTÇE				
Gelirler	329,8	359,4	329,2	370,1
. Vergi geliri	277,7	305,8	278,8	317,9
Harcamalar	350,9	381,1	362,7	404,0
.Faiz	50.250	53.000	49.000	53.000
Denge	-21,1	-21,7	-33,5	-33,9